

Dosarul nr. 2ra-1051/22
2-20147831-01-2ra-03082022

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central (jud. E. Ciubotaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. Iu. Cotruță, A. Malii, I. Țurcan)

DECIZIE

14 iunie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Ion Malanciuc
Oxana Parfeni
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Compania Electrică”, reprezentată de avocații Olga Burea și Domnița Pagoni,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Svetlana Petlevaia, Svetlana Veverița și Svetlana Gangan împotriva Societății pe Acțiuni „Compania Electrică” cu privire la anularea ordinului de transfer și a ordinului de concediere, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă și a compensației, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 05 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Compania Electrică”, reprezentată de avocatul Olga Burea și a fost admis apelul declarat de Svetlana Petlevaia, Svetlana Veverița și Svetlana Gangan, reprezentate de avocatul Serghei Șteliman, fiind casată hotărârea din 10 septembrie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Central și pronunțată o nouă hotărâre,

constată:

La data de 24 noiembrie 2020, Svetlana Petlevaia, Svetlana Veverița și Svetlana Gangan au depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Compania Electrică” cu privire la anularea ordinului de transfer și a ordinului de concediere, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă și a compensației, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantele au indicat că au activat la SA „Compania Electrică” în funcție de menajere ale hotelului „Vila Rocas” din mun. Orhei, care aparținea acesteia. La 24 august 2020, administrația SA „Compania Electrică” a emis ordinul nr. 24/08-2020 C, prin care le-a transferat în funcții de personal tehnic, în mun. Chișinău, în legătură cu faptul că hotelul „Vila Rocas” urma să-și finalizeze termenul de activitate.

Au menționat că angajatorul nu le-a solicitat acordul scris și nici verbal la transferul într-o altă funcție sau în altă localitate, fapt ce denotă ilegalitatea ordinului de transfer nr. 24/09-2020 C din 24 august 2020. Deși schimbarea funcției și a locului de muncă prevede modificarea contractului individual de muncă, totuși, nu a fost întocmit un acord la contractul individual de muncă, care să fie semnat de ele.

Reclamantele au relatat că la 01 septembrie 2020, administrația SA „Compania Electrică” a emis ordinul nr. 01/09-2020 C, prin care au fost concediate începând cu data de 01 septembrie 2020, conform art. 86 alin. (1) lit. b) din Codul muncii, fără o motivare juridică a concedierii.

Au invocat că în conformitate cu prevederile art. 86 alin. (1) lit. b) din Codul muncii, concedierea se admite în cazul lichidării unității, la caz însă, SA „Compania Electrică” nu a fost lichidată, își continuă activitatea până în prezent, astfel că nu a survenit condiția ce ar justifica aplicarea acestor prevederi. Totodată, temeiul reducerii statelor și a numărului de personal, prevăzut la art. 86 alin. (1) lit. c) din Codul muncii, nu a fost indicat în ordin de către angajator, respectiv, au fost concediate pe motivul lichidării unității, care în realitate nu a fost lichidată, ceea ce denotă ilegalitatea ordinului de concediere.

Reclamantele au afirmat că, contrar prevederilor legale, angajatorul nu a emis niciun ordin motivat juridic sau economic privind lichidarea unității, ori privind reducerea numărului ori statelor de personal. Mai mult ca atât, contrar prevederilor art. 88 alin.(1) lit. b) din Codul muncii, angajatorul nu a emis ordin de preavizare, sub semnătură, a salariaților cu 2 luni înainte de lichidarea unității, ori de reducere a numărului sau statelor de personal. Astfel, angajatorul nu le-a preavizat despre eventuala lichidare a unității ori reducerea numărului sau statelor de personal, punându-le în fața faptului că ele deja sunt concediate.

Au susținut că ordinul de concediere din 01 septembrie 2020, le-a fost adus la cunoștință abia la 03 septembrie 2020, fără a le fi acordate zile libere pentru căutarea unui alt loc de muncă. Nu a fost prezentată nici informația Agenției pentru ocuparea forței de muncă privind persoanele ce urmează a fi disponibilizate.

Potrivit extrasului din cont, în 7 luni de activitate la SA „Compania Electrică” Svetlana Petlevaia a beneficiat de un salariu de 17 565,65 de lei, salariul mediu lunar al acesteia fiind de 2509 lei. Conform extrasului din cont, în 7 luni de activitate la SA „Compania Electrică”, Svetlana Veverița a beneficiat de un salariu de 15 580 de lei, salariul mediu lunar al acesteia fiind de 2226 de lei. Svetlana Gangan a beneficiat în 7 luni de activitate de un salariu de 16 569 de lei, salariul mediu lunar fiind de 2367 de

lei. Astfel, pentru perioada lipsei forțate de la muncă în decurs de 3 luni, Svetlana Petlevaia urma să beneficieze de un salariu de 7527 de lei, Svetlana Veverița de 6678 de lei, iar Svetlana Gangan de 7101 de lei.

Reclamantele au declarat că în urma concedierii ilegale, au suportat prejudiciu moral, pe care îl estimează în cuantum de 5 salarii medii lunare, respectiv în cazul Svetlanei Petlevaia 12 500 de lei, în cazul Svetlanei Veverița 11 000 de lei și în cazul Svetlanei Gangan 12 000 de lei.

Au mai indicat că în perioada ce s-a scurs de la concedierea lor până în prezent, pârâta a vândut unui terț clădirea hotelului „Vila Rocas”, astfel că în mun. Orhei nu dispune de subdiviziuni, din care considerente solicită în locul restabilirii la locul de muncă încasarea de la angajator în beneficiul lor a câte 3 salarii medii lunare, ce constituie 7527 de lei pentru Svetlana Petlevaia, 6678 de lei pentru Svetlana Veverița și 7101 lei pentru Svetlana Gangan.

La data de 21 aprilie 2021 Svetlana Petlevaia, Svetlana Veverița și Svetlana Gangan au depus cerere de concretizare a cerințelor din acțiune, solicitând:

- anularea ordinului nr. 24/08-2020 C din 24 august 2020 emis de SA „Compania Electrică”, prin care Svetlana Petlevaia, Svetlana Veverița și Svetlana Gangan au fost transferate în funcția de lucrători tehnici, ca fiind ilegal;

- anularea ordinului nr. 1/09-2020 C din 01 septembrie 2020 emis de SA „Compania Electrică”, prin care Svetlana Petlevaia, Svetlana Veverița și Svetlana Gangan au fost concediate în temeiul art. 86 alin. (1) lit. b) din Codul muncii, ca fiind ilegal;

- încasarea de la SA „Compania Electrică” a salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă în beneficiul Svetlanei Petlevaia în sumă de 20 072 de lei, în beneficiul Svetlanei Veverița în sumă de 17 808 de lei și în beneficiul Svetlanei Gangan în sumă de 18 936 de lei;

- încasarea de la SA „Compania Electrică”, cu titlu de compensație în locul restabilirii la muncă, în beneficiul Svetlanei Petlevaia a sumei de 7527 de lei, în beneficiul Svetlanei Veverița a sumei de 6678 de lei și în beneficiul Svetlanei Gangan a sumei de 7101 lei;

- încasarea de la SA „Compania Electrică”, cu titlu de prejudiciu moral pentru transferul ilegal la o altă funcție, în beneficiul Svetlanei Petlevaia a sumei de 2509 lei, în beneficiul Svetlanei Veverița a sumei de 2226 de lei și în beneficiul Svetlanei Gangan a sumei de 2367 de lei;

- încasarea de la SA „Compania Electrică”, cu titlu de prejudiciu moral pentru concediere ilegală, în beneficiul Svetlanei Petlevaia a sumei de 12 500 de lei, în beneficiul Svetlanei Veverița a sumei de 11 000 de lei și în beneficiul Svetlanei Gangan a sumei de 12 000 de lei;

- încasarea de la SA „Compania Electrică” în beneficiul reclamantelor a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 10 septembrie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Central,

acțiunea a fost admisă parțial și a fost anulat ordinul nr.24/08-2020 C din 24 august 2020 emis de SA „Compania Electrică” cu privire la transferul Svetlanei Petlevaia, Svetlanei Veverița și Svetlanei Gangan în funcția de lucrători tehnici. S-a încasat din contul SA „Compania Electrică”, cu titlu de prejudiciu moral pentru transferul ilegal, în beneficiul Svetlanei Petlevaia a sumei de 2509 lei, în beneficiul Svetlanei Gangan a sumei de 2367 de lei și în beneficiul Svetlanei Veverița a sumei de 2226 de lei. S-a încasat de la SA „Compania Electrică” în beneficiul Svetlanei Petlevaia și Svetlanei Veverița a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 2000 de lei pentru fiecare. Totodată, s-a încasat parțial, proporțional părții respinse din acțiune, de la Svetlana Petlevaia, Svetlana Veverița și Svetlana Gangan în beneficiul SA „Compania Electrică” a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 6000 de lei, precum și s-a încasat de la SA „Compania Electrică” în beneficiul statului taxa de stat proporțional pretențiilor admise din acțiune în sumă de 300 de lei. În rest, pretențiile cu privire la anularea ordinului de concediere, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, încasarea compensației în locul restabilirii la locul de muncă și revendicările de încasare a sumelor excedente cu titlu de prejudiciu moral și compensare a cheltuielilor de asistență juridică, au fost respinse ca neîntemeiate.

La data de 10 septembrie 2021, SA „Compania Electrică” a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii din 10 septembrie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Central și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă integral.

La data de 22 septembrie 2021 Svetlana Petlevaia, Svetlana Gangan și Svetlana Veverița, reprezentate de avocatul Serghei Șteliman, au declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii în partea respingerii acțiunii și emiterea în această parte a unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 05 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de SA „Compania Electrică”, reprezentată de avocatul Olga Burea și a fost admis apelul declarat de Svetlana Petlevaia, Svetlana Veverița și Svetlana Gangan, reprezentate de avocatul Serghei Șteliman, fiind casată hotărârea din 10 septembrie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Central și pronunțată o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă parțial. S-a încasat de la SA „Compania Electrică” în beneficiul Svetlanei Petlevaia salariul pentru absența forțată de la muncă în perioada 01 septembrie 2020 - 05 aprilie 2022 în sumă de 48 089,17 lei, compensația legală în locul restabilirii în funcție în sumă de 7527 de lei și prejudiciul moral pentru transfer și concediere ilegală în sumă de 5018 lei. S-a încasat de la SA „Compania Electrică” în beneficiul Svetlanei Veverița salariul pentru absența forțată de la muncă în perioada 01 septembrie 2020 - 05 aprilie 2022 în sumă de 42 665 de lei, compensația legală în locul restabilirii în funcție în sumă de 6678 de lei și prejudiciul moral pentru transfer și concediere ilegală în sumă de 4452 de lei. S-a încasat de la SA „Compania Electrică” în beneficiul Svetlanei Gangan salariul pentru absența forțată de la muncă în perioada

01 septembrie 2020 - 05 aprilie 2022 în sumă de 45 367,50 de lei, compensația legală în locul restabilirii în funcție în sumă de 7101 lei și prejudiciul moral pentru transfer și concediere ilegală în sumă de 4734 de lei. Totodată, s-a încasat de la SA „Compania Electrică” în beneficiul Svetlanei Petlevaia, Svetlanei Gangan și Svetlanei Veverița cheltuielile de asistență juridică în sumă de 4000 de lei, precum și în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 5022,83 de lei. În rest, pretențiile au fost respinse.

La data de 21 iulie 2022 SA „Compania Electrică”, reprezentată de avocații Olga Burea și Domnița Pagoni, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și parțială a hotărârii primei instanțe, în partea admiterii acțiunii, cu pronunțarea în această parte a unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie respinsă integral.

În motivarea recursului s-a invocat că instanțele ierarhic inferioare au apreciat în mod arbitrar probele și au emis o soluție greșită.

Reprezentanții recurente au menționat că intimatele au fost angajate de către SA „Compania Electrică” în cadrul hotelului „Vila RoCas” din or. Orhei. Ulterior, complexul hotelier a fost înstrăinat către o altă societate și SA „Compania Electrică” a rămas fără nicio activitate în or. Orhei. În acest sens, intimatele au fost preavizate verbal despre transferul la o altă funcție, fapt recunoscut de către acestea în ședința de judecată. Mai mult ca atât, intimatele nu au manifestat niciun dezacord cu transferul acestora. Astfel, în lipsa dezacordului, la 24 august 2020 a fost emis ordinul nr. 187/08-20 C privind transferarea intimatelor începând cu 01 septembrie în cadrul companiei SA „Compania Electrică”, mun. Chișinău, str. Plaiului, 2.

Au invocat că transferul intimatelor a fost efectuat legal, nefiind incidente temeuri de anulare a ordinului din 24 august 2020. Dimpotrivă, recurenta a avut intenția de a păstra salariatele la serviciu, a încercat să asigure în continuare fiecărui salariat condiții de muncă și având acordul intimatelor, a decis transferul lor la o altă funcție în aceeași unitate. Mai mult ca atât, funcțiile în care au fost transferate intimatele nu sunt inferioare față de funcția pe care au deținut-o anterior.

Reprezentanții recurente au afirmat că instanța de apel în mod greșit a apreciat că hotelul „Vila RoCas” este o subdiviziune a SA „Compania Electrică”, care ar fi fost lichidată, deoarece potrivit art. 9 din Legea privind societățile pe acțiuni, filială a societății este o subdiviziune separată a ei, care este situată în afara sediului societății și poate să îndeplinească toate împuternicirile acesteia, inclusiv cele de reprezentare, sau o parte din ele. Reprezentanța a societății este o subdiviziune separată a ei, care este situată în afara sediului societății, reprezintă și apără interesele ei. Prin urmare, reieșind din conținutul normei legale, este absolut incorect a considera că hotelul este o subdiviziune a societății recurente. Mai mult ca atât, pretinsa subdiviziune – hotelul „Vila RoCas”, nu a fost lichidată, bunul imobil fiind înstrăinat.

Au susținut că instanța de apel neîntemeiat a considerat ilegal ordinul de concediere, or, simplul fapt că, concedierea urma să fie întemeiată pe alt temei, nu constituie ilegalitatea unui ordin de concediere. Recurenta a emis ordinul din 01

septembrie 2020 în legătură cu refuzul salariatelor de a fi transferate, fapt reglementat de lege.

Reprezentanții recurente consideră că instanța de apel eronat a aplicat prevederile art. 90 din Codul muncii, deoarece acestea reglementează răspunderea angajatorului pentru transferul sau eliberarea nelegitimă din serviciu în două situații, în cazul restabilirii la locul de muncă și în cazul eliberării nelegitime din serviciu. În speță, însă, pretențiile intimatelor nu vizează restabilirea la locul de muncă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 05 aprilie 2022.

Materialele cauzei atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost expediată la adresa electronică a avocaților Olga Burea și Domnița Pagoni la data de 26 iunie 2022 (f.d. 231, volumul IV).

Astfel, recursul, declarat la 21 iulie 2022, este în termen.

La data de 03 august 2022, copia recursului a fost expediată în adresa intimatelor Svetlana Petlevaia, Svetlana Veverița și Svetlana Gangan (f.d. 11-17, volumul II), cu înștiințarea despre depunerea referinței.

Prin referința depusă la 14 septembrie 2022 Svetlana Petlevaia, Svetlana Gangan și Svetlana Veverița, reprezentate de avocatul Serghei Șteliman, au solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel, pe care o consideră legală și întemeiată.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) din Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 23 noiembrie 2022 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursul declarat și obiecțiile expuse în referință, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și parțială a hotărârii primei instanțe și pronunțarea în partea casată a unei noi hotărâri, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

În conformitate cu art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au

importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

Din materialele cauzei rezultă că Svetlana Petlevaia a fost angajată la SA „Compania Electrica” în funcție de recepționistă pe o perioadă nedeterminată, în baza contractului individual de muncă nr. 02/05-14 din 02 mai 2014 (f.d. 73, volumul I).

Svetlana Gangan a fost angajată la SA „Compania Electrica” în funcție de cameristă, pe o perioadă nedeterminată, în temeiul contractului individual de muncă nr.310 din 09 decembrie 2019, (f.d. 74, volumul I).

Svetlana Veverița, în baza contractului individual de muncă nr. 157 din 31 mai 2014, a fost angajată la SA „Compania Electrica” în funcție de dereticătoare pe o perioadă nedeterminată (f.d. 75, volumul I).

Svetlana Petlevaia, Svetlana Veverița și Svetlana Gangan și-au îndeplinit funcțiile la hotelul „Vila Rocas” din mun. Orhei, care aparținea SA „Compania Electrică”.

La 21 august 2021 SA „Compania Electrică” a înstrăinat SRL „Pronivitcom” construcția comercială, prestarea serviciilor cu nr. cadastral 6401402.174.01, situată în mun. Orhei, str. Chișinău nr. 2 (Hotelul „Vila Rocas”, unde activau reclamantele) (f.d. 108-109, volumul I).

În temeiul ordinului nr. 24/08-2020 C din 24 august 2020, emis de SA „Compania Electrică”, conform art. 48 alin. (1), 49 alin. (1) din Codul muncii și ca urmare a expirării termenului de activitate a complexului „Vila Rocas”, a fost dispusă transferarea Svetlanei Petlevaia, Svetlanei Gangan și a Svetlanei Veverița, începând cu data de 01 septembrie 2020 în funcții de lucrătoare tehnice, remunerate conform schemei de personal a SA „Compania Electrică”, mun. Chișinău, str. Plaiului nr. 2 (f.d.10, 106, volumul I).

Prin ordinul nr. 01/09-2020 C din 01 septembrie 2020, emis de SA „Compania Electrică”, Svetlana Gangan, Svetlana Veverița și Svetlana Petlevaia au fost concediate începând cu 01 septembrie 2020 în temeiul art. 86 pct. v) din Codul muncii, cu plata prestațiilor conform legislației (f.d. 11, f.d. 107).

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, Svetlana Gangan, Svetlana Veverița și Svetlana Petlevaia au solicitat anularea ordinelor nr. 24/08-2020 C din 24 august 2020 și nr. 1/09-2020 C din 01 septembrie 2020, ca fiind ilegale; încasarea de la SA „Compania Electrică” a salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă în beneficiul Svetlanei Petlevaia în sumă de 20 072 de lei, în beneficiul Svetlanei Veverița în sumă de 17 808 de lei și în beneficiul Svetlanei Gangan în sumă de 18 936 de lei; încasarea de la SA „Compania Electrică”, cu titlu de compensație în locul restabilirii la muncă, în beneficiul Svetlanei Petlevaia a sumei de 7527 de lei, în beneficiul Svetlanei Veverița a sumei de 6678 de lei și în beneficiul Svetlanei Gangan a sumei de 7101 lei; încasarea de la SA „Compania Electrică”, cu titlu de prejudiciu moral pentru transferul ilegal la o altă funcție, în beneficiul Svetlanei Petlevaia a sumei de 2509 lei, în beneficiul Svetlanei Veverița a sumei de 2226 de lei și în beneficiul Svetlanei Gangan a sumei de

2367 de lei; încasarea de la SA „Compania Electrică”, cu titlu de prejudiciu moral pentru concediere ilegală, în beneficiul Svetlanei Petlevaia a sumei de 12 500 de lei, în beneficiul Svetlanei Veverița a sumei de 11 000 de lei și în beneficiul Svetlanei Gangan a sumei de 12 000 de lei; încasarea de la SA „Compania Electrică” în beneficiul reclamantelor a cheltuielilor de judecată.

Prima instanță, fiind investită cu examinarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii și a anulat ordinul nr. 24/08-2020 C din 24 august 2020 emis de SA „Compania Electrică” cu privire la transferul Svetlanei Petlevaia, Svetlanei Veverița și Svetlanei Gangan în funcția de lucrători tehnici, cu încasarea din contul SA „Compania Electrică”, cu titlu de prejudiciu moral pentru transferul ilegal, în beneficiul Svetlanei Petlevaia a sumei de 2509 lei, în beneficiul Svetlanei Gangan a sumei de 2367 de lei și în beneficiul Svetlanei Veverița a sumei de 2226 de lei. Totodată, s-a încasat de la SA „Compania Electrică” în beneficiul Svetlanei Petlevaia și Svetlanei Veverița cheltuielile de asistență juridică în sumă de 2000 de lei pentru fiecare, precum și s-a încasat parțial, proporțional părții respinse din acțiune, de la Svetlana Petlevaia, Svetlana Veverița și Svetlana Gangan în beneficiul SA „Compania Electrică” cheltuielile de asistență juridică în sumă de 6000 de lei. De asemenea, s-a încasat de la SA „Compania Electrică” în beneficiul statului taxa de stat proporțional pretențiilor admise din acțiune în sumă de 300 de lei. În rest, pretențiile cu privire la anularea ordinului de concediere, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, încasarea compensației în locul restabilirii la locul de muncă și revendicările de încasare a sumelor excedente cu titlu de prejudiciu moral și compensare a cheltuielilor de asistență juridică, au fost respinse ca neîntemeiate.

Ulterior, instanța de apel a respins apelul declarat de SA „Compania Electrică”, reprezentată de avocatul Olga Burea și a admis apelul declarat de Svetlana Petlevaia, Svetlana Veverița și Svetlana Gangan, reprezentate de avocatul Serghei Șteliman, fiind casată hotărârea din 10 septembrie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Central și pronunțată o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă parțial. S-a încasat de la SA „Compania Electrică”: în beneficiul Svetlanei Petlevaia salariul pentru absența forțată de la muncă în perioada 01 septembrie 2020 - 05 aprilie 2022 în sumă de 48 089,17 lei, compensația legală în locul restabilirii în funcție în sumă de 7527 de lei și prejudiciul moral pentru transfer și concediere ilegală în sumă de 5018 lei; în beneficiul Svetlanei Veverița salariul pentru absența forțată de la muncă în perioada 01 septembrie 2020 - 05 aprilie 2022 în sumă de 42 665 de lei, compensația legală în locul restabilirii în funcție în sumă de 6678 de lei și prejudiciul moral pentru transfer și concediere ilegală în sumă de 4452 de lei; în beneficiul Svetlanei Gangan salariul pentru absența forțată de la muncă în perioada 01 septembrie 2020 - 05 aprilie 2022 în sumă de 45 367,50 de lei, compensația legală în locul restabilirii în funcție în sumă de 7101 lei și prejudiciul moral pentru transfer și concediere ilegală în sumă de 4734 de lei. Totodată, s-a încasat de la SA „Compania Electrică” în beneficiul Svetlanei Petlevaia, Svetlanei Gangan și Svetlanei Veverița cheltuielile de asistență juridică în sumă de 4000 de lei, precum și în

beneficiul statului taxa de stat în sumă de 5022,83 de lei. În rest, pretențiile au fost respinse.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că hotelul „Vila RoCas” care se află în or. Orhei, este o subdiviziune a SA „Compania Electrică” care nu a fost transferată într-o altă localitate, dar a fost lichidată, or, la moment pârâta nu are în componența sa hotelul la care au activat Svetlana Petlevaia, Svetlana Veverița și Svetlana Gangan nici în Orhei, nici în Chișinău, nici în altă localitate, hotelul fiind înstrăinat SRL „Pronivitcom”. Astfel, la caz, Svetlana Petlevaia, Svetlana Veverița și Svetlana Gangan puteau fi concediate doar în legătură cu reducerea statelor de personal, deoarece după vânzarea clădirii hotelului, angajatorul SA „Compania Electrică” nu mai avea nevoie de funcțiile ocupate de reclamante, urmând să le reducă.

Instanța de apel a atestat că, potrivit ordinului de concediere din 01 septembrie 2020, temeiul concedierii reclamantelor a constituit art. 86 alin. (1) lit. v) din Codul muncii, pentru refuzul salariatului de a continua munca în legătură cu schimbarea proprietarului unității sau reorganizarea acesteia, precum și a transferării unității în subordinea unui alt organ. În speță, însă, nu este un transfer al unității în subordinea unui organ, dar de lichidare a subdiviziunii SA „Compania Electrică”, care a apărut ca rezultat al înstrăinării hotelului în care activau reclamantele.

Prin urmare, dat fiind că angajatorul nu a uzat de dreptul acestuia de a concedia reclamantele în temeiul art. 86 alin. (1) lit. c) din Codul muncii în legătură cu reducerea statelor de personal, dar nici nu a respectat condițiile legale obligatorii în cazul reducerii statelor de personal prevăzute la art. 88 alin. (1)-(4) din Codul muncii, Curtea de Apel Chișinău a concluzionat că ordinul nr.1/09-2020 C din 01 septembrie 2020 este ilegal.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul litigios, constată că soluția instanței de apel este greșită, din următoarele considerente.

Conform art. 48 alin. (1) din Codul muncii, anterior angajării sau transferării într-o nouă funcție, angajatorul are obligația de a informa persoana care urmează a fi angajată sau transferată despre condițiile de activitate în funcția propusă, oferindu-i informația prevăzută la art. 49 alin. (1), precum și informația privind perioadele de preaviz ce urmează a fi respectate de angajator și salariat în cazul încetării activității. Informația în cauză va face obiectul unui proiect de contract individual de muncă sau al unei scrisori oficiale, semnate de angajator cu semnătură electronică sau cu semnătură olografă. Obligația de informare a persoanei selectate în vederea angajării sau a salariatului, în cazul transferului, se consideră îndeplinită de către angajator la momentul semnării contractului sau a acordului suplimentar la contractul individual de muncă.

Potrivit art. 49 din Codul muncii, conținutul contractului individual de muncă este determinat prin acordul părților, ținându-se cont de prevederile legislației în vigoare, și include: a) numele și prenumele salariatului; b) datele de identificare ale angajatorului; c) durata contractului; d) data de la care contractul urmează să-și producă

efectele; d¹) specialitatea, profesia, calificarea, funcția; e) atribuțiile funcției; f) riscurile specifice funcției; f¹) denumirea lucrării ce urmează a fi îndeplinită (în cazul contractului individual de muncă pentru perioada îndeplinirii unei anumite lucrări – art.312– 316); g) drepturile și obligațiile salariatului; h) drepturile și obligațiile angajatorului; i) condițiile de retribuire a muncii; j) compensațiile și alocațiile, inclusiv pentru munca prestată în condiții grele, vătămătoare și/sau periculoase; k) locul de muncă. Dacă locul de muncă nu este fix, se menționează că salariatul poate avea diferite locuri de muncă și se indică adresa juridică a unității sau, după caz, domiciliul angajatorului; l) regimul de muncă și de odihnă, inclusiv durata zilei și a săptămânii de muncă a salariatului; m) perioada de probă, după caz; n) durata concediului de odihnă anual și condițiile de acordare a acestuia; p) condițiile de asigurare socială; r) condițiile de asigurare medicală; s) clauzele specifice (art.51), după caz.

În conformitate cu prevederile art. 68 din Codul muncii, contractul individual de muncă poate fi modificat printr-un acord suplimentar semnat de părți, inclusiv cu utilizarea semnăturii electronice avansate calificate. Acordul suplimentar este parte integrantă a contractului individual de muncă. Modificare a contractului individual de muncă se consideră orice modificare sau completare care vizează cel puțin una dintre clauzele prevăzute la art.49 alin.(1).

Art. 74 alin. (1) și (3) din Codul muncii stipulează că transferul salariatului la o altă muncă permanentă în cadrul aceleiași unități, cu modificarea contractului individual de muncă conform art.68, precum și angajarea prin transferare la o muncă permanentă la o altă unitate ori transferarea într-o altă localitate împreună cu unitatea, se permit numai cu acordul scris al părților. În caz de transfer în condițiile alin. (1), (2) și (2¹), părțile vor opera modificările necesare în contractul individual de muncă conform art.68, în temeiul ordinului (dispoziției, deciziei, hotărârii) emis de angajator care se aduce la cunoștința salariatului, sub semnătură sau prin altă modalitate care permite confirmarea recepționării/înștiințării, în termen de 3 zile lucrătoare.

Materialele cauzei atestă că, după vânzarea complexului hotelier „Vila RoCaS”, SA „Compania Electrică”, care își are sediul și alte ocupații de bază în mun. Chișinău, a rămas fără nicio activitate în mun. Orhei, motiv din care a decis să soluționeze problema angajaților săi, prin transferarea acestora la o altă muncă (alternativă) în mun. Chișinău.

Pe parcursul examinării cauzei în instanța de fond, intimatele au confirmat că în mod verbal, li s-a oferit de către angajator o activitate la un depozit din mun. Chișinău.

Însă, Svetlana Petlevaia, Svetlana Veverița și Svetlana Gangan și-au exprimat în scris dezacordul cu transferul într-o altă localitate, indicând, pe verso-ul ordinului nr. 24/08-2020 C din 24 august 2020 că nu sunt de acord cu ordinul de transfer (f.d. 113, volumul I).

În aceste circumstanțe, prima instanță just a concluzionat că ordinul nr. 24/08-2020 C din 24 august 2020, emis de SA „Compania Electrică”, urmează a fi anulat, deoarece la emiterea acestuia angajatorul nu a obținut acordul scris al salariatelor

Svetlana Petlevaia, Svetlana Veverița și Svetlana Gangan cu privire la transferul în altă funcție.

Transferul constituie o modificare a contractului individual de muncă, la care angajatorul trebuie să recurgă numai când obține acordul expres al salariaților vizați.

Din aceste motive, este neîntemeiat argumentul angajatorului SA „Compania Electrică” precum că salariatele și-au dat acordul verbal în vederea transferării acestora, în condițiile în care art. 74 alin. (1) din Codul muncii prevede expres acordul scris al salariatului în caz de transfer și nicidecum verbal, condiție legală nerespectată de către angajator.

La fel, nu poate fi reținut nici argumentul angajatorului precum că legea nu prevede întocmirea unui proiect al contractului individual de muncă, deoarece art. 48 alin. (1) din Codul muncii prevede necesitatea întocmirii acestuia.

În aceeași ordine de idei, instanța de recurs apreciază critic argumentul angajatorului precum că salariatele nu au fost transferate într-o funcție inferioară și nu le-a fost lezate drepturile, or, acest aspect nu prezintă nicio relevanță în situația în care la orice modificare a contractului individual de muncă și transferul într-o altă funcție, acordul scris al salariaților este obligatoriu.

Cu referire la ordinul nr. 1/09-2020 C din 01 septembrie 2020, instanța de recurs observă că intimatele au invocat greșit că au fost concediate în temeiul art. 86 alin. (1) lit. b) din Codul muncii, întrucât ordinul a fost emis în limba rusă și fiind tradus, se constată că temeiul concedierii a fost art. 86 alin. (1) lit. v) din Codul muncii - refuzul salariatului de a continua munca în legătură cu schimbarea proprietarului unității sau reorganizarea acesteia, precum și a transferării unității în subordinea unui alt organ.

Pentru concedierea legală în conformitate cu temeiul prevăzut la art. 86 alin. (1) lit. v) din Codul muncii, este necesară existența uneia din cele trei cauze invocate - schimbarea proprietarului, reorganizarea unității și transferul unității în subordinea unui alt organ - pe de o parte și refuzul - pe de altă parte.

Însă, situației din speță nu îi sunt incidente situațiile enumerate supra, deoarece, în sensul normei citate, unitate nu este hotelul „Vila RoCas”, care a fost vândut, ci SA „Compania Electrică”, ca entitate juridică distinctă, inclusiv cu capacitatea de a angaja/concedia persoane. Astfel, este indubitabil că SA „Compania Electrică” nu a fost înstrăinată, nu a fost nicidecum reorganizată și nici nu a trecut în subordinea vreunui alt organ.

Deci, la caz, nu există condițiile prescrise de lege pentru ca intimatele Svetlana Petlevaia, Svetlana Veverița și Svetlana Gangan să fie concediate în baza art. 86 alin. (1) lit. v) din Codul muncii.

În conformitate cu art. 118 alin. (3) din Codul de procedură civilă, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor

participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Prin urmare, dacă la soluționarea litigiilor de anulare a actului de concediere și repunerea în funcție a salariatului instanța va constata că a existat temei de desfacere a contractului individual de muncă, însă, în actul de concediere motivele de concediere au fost formulate greșit, atunci instanța este în drept de a stabili formularea motivelor în conformitate cu legislația muncii, luând în considerare circumstanțele reale care au servit temei de concediere.

La caz, se constată cu certitudine că la 21 august 2021 SA „Compania Electrică” a vândut construcția comercială, prestarea serviciilor, amplasată în mun. Orhei, str. Chișinău, nr. 2, adică hotelul „Vila RoCas”, unica activitate a companiei în această localitate.

Drept consecință a acestei tranzacției, activitatea desfășurată de SA „Compania Electrică” a continuat la sediul său, într-o altă localitate și anume în mun. Chișinău. Despre intenția de vânzare a complexului hotelier, intimatelor au cunoscut cu multe luni înainte, fapt confirmat de acestea în instanța de fond.

Conform art. 86 alin (1) lit. y) din Codul muncii, concedierea - desfacerea din inițiativa angajatorului a contractului individual de muncă pe durată nedeterminată, precum și a celui pe durată determinată – se admite în cazul refuzului de a fi transferat în altă localitate în legătură cu mutarea unității în această localitate (art. 74 alin. (1)).

Concedierea pe acest motiv va avea loc în cazul când salariatul nu va accepta transferul în altă localitate în legătură cu mutarea unității în această localitate, precum și dacă într-adevăr a avut loc mutarea unității în altă localitate.

Deci, în circumstanțele expuse, având în vedere că anume acest temei este cel mai apropiat de circumstanțele de fapt ale speței și emiterea ordinului nr. 01/09-2020 din 01 septembrie 2020, prima instanță întemeiat a conchis că, la caz, pentru emiterea unei soluții corecte și echitabile, urmează a fi analizate anume prin prisma acestei norme de drept, acțiunile angajatorului ce au precedat emiterea acestui act (normă din legislația muncii, ce corespunde circumstanțelor reale avute în vedere la concediere).

Astfel, SA „Compania Electrică” a întreprins toate măsurile posibile pentru a asigura în continuare intimatelor cu un post de muncă, pentru care acestea să fie retribuite și în acest sens, nu poate fi reținută afirmația intimatelor precum că nu sunt obligate să își schimbe locul de muncă în nicio situație, or, în circumstanțe obiective și motivate (lipsa vreunei activități în mun. Orhei), angajatorul a fost în imposibilitate de a mai presta servicii în aceeași localitate. Legiuitorul a instituit posibilitatea concedierii salariatului anume în situația în care unitatea își mută activitatea în altă localitate, iar salariatul urmează să se conformeze sau nu, dar conștientizând că prestarea oricărui serviciu într-un anumit loc este efemeră, angajatorul având doar obligația de a propune mutarea la noul său loc de activitate.

În concluzie, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că intimatelor Svetlana Petlevaia, Svetlana Veverița și Svetlana Gangan nu le-a fost

încălcat dreptul la muncă, întrucât acestea și-au exprimat în scris dezacordul cu transferul într-o altă localitate, considerent din care ordinul nr. 1/09-2020 C din 01 septembrie 2020 nu urmează a fi anulat, motivele concedierii fiind întemeiate și bazate pe circumstanțe factice, legale și obiective.

Or, toate acțiunile angajatorului, care și-a exercitat dreptul discreționar de a înstrăina activele sale și de a-și muta locul de activitate, de rând cu refuzul salariatelor de a accepta noile condiții, au dus la emiterea ordinului de concediere.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel greșit a reținut că Svetlana Petlevaia, Svetlana Veverița și Svetlana Gangan puteau fi concediate doar în legătură cu reducerea statelor de personal, deoarece circumstanțelor factice din speță nu le sunt incidente prevederile art. 86 alin. (1) lit. c) din Codul muncii.

Date fiind cele relevate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că instanța de fond întemeiat și legal a anulat ordinul nr. 24/08-2020 C din 24 august 2020 emis de SA „Compania Electrică” privind transferul Svetlanei Petlevaia, Svetlanei Veverița și Svetlanei Gangan în funcția de lucrători tehnici cu încasarea din contul SA „Compania Electrică a prejudiciului moral pentru transferul ilegal și a respins pretențiile cu privire la anularea ordinului de concediere, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, a compensației în locul restabilirii la locul de muncă și a prejudiciului moral pentru concedierea ilegală.

La fel, instanța de fond întemeiat a încasat de la SA „Compania Electrică” în beneficiul Svetlanei Petlevaia și Svetlanei Veverița cheltuielile de asistență juridică în mărime de 2000 de lei pentru fiecare, în total 4000 de lei, precum și în beneficiul statului taxa de stat proporțional pretențiilor admise din acțiune în sumă de 300 de lei.

Însă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de judecată greșit a încasat de la Svetlana Petlevaia, Svetlana Veverița și Svetlana Gangan în beneficiul SA „Compania Electrică” cheltuielile de asistență juridică în sumă de 6000 de lei, or, conform art. 353 din Codul muncii, salariații sau reprezentanții acestora care se adresează în instanțele de judecată cu cereri de soluționare a litigiilor și conflictelor ce decurg din raporturile prevăzute la art. 348 (inclusiv pentru a ataca hotărârile și deciziile judecătorești privind litigiile și conflictele vizate) sunt scutiți de plata cheltuielilor judiciare (a taxei de stat și a cheltuielilor legate de judecarea cauzei).

Deci, la caz, reieșind din obiectul acțiunii ce constituie litigiu individual de muncă, instanța de fond neîntemeiat a încasat de la intimat în beneficiul SA „Compania Electrică” cheltuielile de judecată ce țin de acordarea asistenței juridice.

Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul și de a casa integral decizia instanței de apel și parțial hotărârea primei instanțe în partea încasării de la Svetlana Petlevaia, Svetlana Veverița și Svetlana Gangan în beneficiul SA „Compania Electrică” a cheltuielilor de asistență juridică, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă cerința înaintată de SA „Compania Electrică” cu privire la

încasarea cheltuielilor de asistență juridică și menținerea în rest a hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă,
Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Compania Electrică”, reprezentată de avocații Olga Burea și Domnița Pagoni.

Se casează integral decizia din 05 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău și parțial hotărârea din 10 septembrie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Svetlana Petlevaia, Svetlana Veverița și Svetlana Gangan împotriva Societății pe Acțiuni „Compania Electrică” cu privire la anularea ordinului de transfer și a ordinului de concediere, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă și a compensației, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, în partea încasării de la Svetlana Petlevaia, Svetlana Veverița și Svetlana Gangan în beneficiul Societății pe Acțiuni „Compania Electrică” a cheltuielilor de asistență juridică și se pronunță în această parte o hotărâre nouă, prin care:

Se respinge cerința înaintată de Societatea pe Acțiuni „Compania Electrică” cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

În rest, hotărârea din 10 septembrie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Central se menține.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Aliona Miron

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni

Mariana Pitic